

rettiin todennäköisesti tyhjiilleen jääneisiin ”venäläisiin” kyliin kielii se tosiasia, että kaikilla nykyisillä karjalaiskyllillä on ”venäläiset” nimet. Selis’s’an ja Uutlikovan kylien asukkaat huomauttavat myös, että heidän kylänsä sijainti on huono: niitä ympäröivät suot. Tämäkin saattanee todistaa, etteivät karjalaiset itse olleet valinneet asuinpaikkojaan.

Paikallisen väestön perimätiedot säilyttävät myös muistoa alueen ensimmäisistä kylistä ja asukkaista. Niipä ensimmäisenä karjalaisena asutuksena pidetään Opokkaa (nykyään Opokkametsikkö). Sitä paitsi oli joukko muita karjalaisia kyliä kuten Cudzeniha, Siikelövä, Jakor’ova, Sruupina ja

Buikova, jotka tuhoutuivat liettualaisten hyökkäyksessä. Muisto niistä on säilynyt nykypäiviin tarinoissa ja paikannimissä samannimisten metsikköjen muodossa. Liettualaisten hyökkäysten takia tuhoutuivat myös venäläiset kylät kuten Gorka, Zharova, Lubeniha, Martinova, Podelja, Prisoj ja Volokankylä. Liettualaisten tuloon viittaavat myös Korist’ovan kylän asukkaiden kertomukset, mutta tarina ei kerro mitään näiden vierailujen seurauksista.

Novinkan kylän perustajina pidetään erään perimätiedon mukaan Bir’kaa ja Räbinkää, toisen mukaan Mikolkaa ja Ivankoa, jotka Pietari Suuri on häätänyt Karjalasta. Voidaan olettaa, että toisessa perimätiedossa

käytetään siirtolaisten sukunimiä, toisessa etunimiä. Tätä todistavat nykyisen karjalaiskylän asukkaiden viralliset sukunimet: Rjabinitsev (karj. Räbinä-Iva), Birinov (karj. Bir’an Gaaro) ja ehkä Nikulenkov (johtuu nimestä Mikolka). Edelleen perimätiedossa sanotaan, että nimenomaan he olivat ensimmäisiä Tihvinän karjalaisia, ja muut suvut tulivat seudulle myöhemmin.

Korist’ovan kylän oli alunperin asuttanut Jelkunovien suku. Nykyään tätä sukunimeä kylässä ei tapaa, mutta perimätiedon mukaan hajottuaan se antoi alkunsa kylän kolmelle suvulle kuudesta, joiden edustajat tunnetaan nykyään virallisilla sukunimillä Andrejev, Ivanov ja Nikolajev.

Paikallisen väestön kerromuksen mukaan Selis’s’assa oli alunperin yhdeksän taloa, joissa asui neljän suvun edustajat: Jegorenkovit, Motorinit (Motorat), Redkinit (Röt’kät) ja Toptyginin (Sagajat).

Kaikki edellä esitetty kertoo vaikeista ajoista ja tapahtumista, joiden silminnäkijöiksi nykyisten Tihvinän karjalaisien ei niinkään kaukaiset esi-isät joutuivat. Kaikista menneisyyden ja nykypäivän vaikeuksista ja koettelemuksista huolimatta Tihvinän karjalaiset säilyttävät kaukana synnyinmaastaan omaa kieltään, kulttuuriaan ja perinteitään jälkipolvia,

DENIS KUZMIN
Petroskoi

Professori Pekka Zaikov vihittiin Oulun yliopiston kunniatohtoriksi

Oulun yliopisto järjesti seitsemännen tohtoripromootion 19.–21.5.2006. Juhlassa promovoiitiin 21 eritiedekuntien nimeämää kunniatohtoria sekä 251 väitellyttä nuorta tohtoria. Kunniatohtorien joukossa oli Petroskoin yliopiston karjalan kielen professori **Pekka Zaikov**.

Tohtoripromootio on yliopiston suurin säännöllinen akateeminen juhla, joka toistuu neljän vuoden välein. Promootioperinne eurooppalaisissa yliopistoissa juontaa juurensa 1200-luvulta. Suomen ensimmäinen promootio pidettiin v. 1643 Turun Akatemiassa.

Promootioon omassa yliopistossaan voivat osallistua kaikki tohtoriksi valmistuneet, joita ei aiemmin ole vihitty tohtoreiksi.

Kunniatohtoriksi vihkiminen on korkein huomionosoitus, jonka yliopisto voi henkilölle osoittaa. Kunniatohtoriksi nimettävällä henkilöllä on merkittäviä tie-

teellisiä tai yliopiston kannalta merkittäviä yhteiskunnallisia ansioita.

Petroskoin yliopiston karjalan kielen professori Pekka Zaikov on hyvin tun-

nettu ja arvostettu henkilö suomalais-ugrialaisten kielten ja kulttuurin alalla.

Karjalaispojan suuri päivä – Pekka Zaikov miekan ja tohtorinhatun kera.

Oulun yliopiston humanistisen tiedekunnan suomen kielen, informaatiotutkimuksen ja logopedian laitos nimesi professori Zaikovin kunniatohtorikseen. Laitoksen johtaja, professori **Helena Sulkala** ja Pekka Zaikov ovat yhdessä rakentaneet uraauurtavan, vahvan yhteistyön yliopistojensa välille. Tämä tieteellinen yhteistyö antaa merkittävää tukea karjalan ja muiden suomalais-ugrialaisten kielten opettamiselle ja kehittämiselle yliopistojen verkostossa.

Professori Pekka Zaikov saapui vaimonsa Nadjan kanssa Ouluun päivää ennen juhlallisuuksien alkamista. Harjoitukset Oulun yliopiston uudessa osassa, Linnanmaan Saalastin salissa olivat ensimmäinen tapaaminen muun juhlaväen kanssa. Yliopisto oli lähettänyt jo hyvissä ajoin vihittäville tohtoreille ja heidän seuralaisilleen tarkat ohjeet pukeutumisesta sekä koko kolmipäiväisestä ohjelmasta eri tilaisuuksiin.

Miekanhiojaiset perjantai-iltana virittivät juhliavan tiedeväen iloiseen yhdessä-oloon. Upeat miekat saivat terävyytensä seuralaisten toimiessa tahkonvääntäjinä. Tahkonesteinä kuuluu olla kuohuviini, ja niin oli tälläkin kertaa. Tervetuliaissanojen lisäksi puheita omistettiin miekalle ja naiselle.

Promootioakti, promootion pääjuhla, pidettiin Saalastin salissa, joka täyttyi ääriään myöten tohtoreista, heidän seuralaisistaan sekä kunniavieraista. Teekkaritorvet aloittivat arvokkaan tilaisuuden soittamalla Sibeliuksen Juhlarassin. Avaissaanojen jälkeen kunkin tiedekunnan promoottori vuorollaan kutsui lavalle ensin kunniatohtorit ja sen jälkeen nuoret tohtorit noutamaan hattua, miekkaa ja diploma. Kolmituntinen juhla, ikimuistettava istumis- ja seisomisurakka, sisälsi useita puheita ja musiikkiesityksiä. Perinteikäs pääjuhla päättyi yhteiseen Maamme -lauluun.

Promootiokulkue, kunniatohtorit etunenässä, siirtymässä Oulun tuomiokirkkoon. Keskellä astelee vakaana prof. Pekka Zaikov. (kuva: Anja Suvanto).

Pekka Zaikov puolisonsa Nadjan kera Oulussa. (kuva: Anja Suvanto)

Yliopistolta juhlakansa siirtyi linja-autoilla keskikaupungille Mannerheimin puistoon. Juhlakulkue jär-

jestyi runsaan puolen kilometrin kävelyä varten. Kunniatohtorit, yliopiston johto, nuoret tohtorit, dekaanit,

professorit, virkamiehet, opettajat, tohtorien daamit ja herrat, sekä kutsuvieraat muodostivat pitkän kulkueen, joka eteni verkkaisesti ja arvokkaasti keskikaupungin läpi Tuomiokirkkoon.

Katujen varsille oli saapunut promootioon osallistuvien perheitä, sukulaisia ja tuttavita, sekä muita kaupunkilaisia. Ihmiset toivat esiin arvostuksensa tällaista vanhaa perinnettä kohtaan. Kulkueen edetessä tunnelma vaihteli riemusta liikutukseen; olivathan monet myötäläneet tohtoriensa opiskeluaikojen vaikeat vaiheet ja saavutukset. Matkaa saattelivat iloiset tervehdykset. Pekka Zaikov, vienankarjalainen starikka, eteni arvokkaasti kulkueen alkupäässä. Me vienankarjalaiskuiset mukana olleet elimme ylpeinä nuo unohtumattomat hetket.

Juhlajumalanpalveluksen toimittivat piispa **Samuel Salmi** ja metropoliitta **Panteleimon** papiston avustamina. Oulun tuomiokirkko täyttyi mustapukuisesta juhlaväestä ja seuraamassa olleesta kansasta.

Promootiopäivällinen ja tanssiaiset kutsuivat osallistujia iltajuhlaan Teknologia-

kylään. Tanssiaisista varten oli harjoiteltu innokkaasti jo kuukausia aiemmin. Iloinen yhdessäolo lähensi eri yliopistoista saapuneita tiedemiehiä ja -naisia. Puheita pidettiin vanhan tavan mukaan isänmaalle, yliopistolle, promootoreille, kunnia-tohtoreille ja nousevalle auringolle.

Promootiopurjehdus toteutui sunnuntaina Oulujoella kirkkoveneillä soutaen. Maikkulan kartanossa

nautittiin lounas. Teemana oli oululaisuus, Oulu -seutu, perinne ja terva. Monipuolisen ohjelman jälkeen palattiin kaupunkiin, arkeen, työhön. – Tiedeyhteisö oli ottanut uudet jäsenet omakseen.

Kunnia-tohtori Pekka Zaikov ja Nadja Zaikova, sydämelliset onnitellut!

Teksti: Anja Suvanto ja Kerttu Nurmela

Mikä oli tämä lehti ja milloin?

Karjalan Huomen -niminen, tosin lyhytikäiseksi jäänyt lehti on osa seuramme historiaa. KSS alkoi julkaista sitä Toukomiehen liitteenä Karjalankerhojen keskusliiton esityksestä v.1930.

Karjalan Huomen oli karjalaispakolaisten yhteispyrintöjen äänenkannattaja, mutta sille ei löytynyt tilaajia. Lehteä julkaistiin parikymmentä numeroa ja lakkautuspäätös tehtiin elokuussa 1931. Tilinpäätös: menot 8+000 mk – tulot 600 mk.

Juhlavuoden kirjoja

Seuramme viettää parhaillaan juhlavuotta. Sen edeltäjä Vienan Karjalaisten Liitto perustettiin sata vuotta sitten.

Seuran historiasta menneiltä vuosikymmeniltä on kerrottu Karjalan heimon tämän vuoden numeroissa. Lisäksi on tulossa tuhti juhlanumero heinäkuussa. Jos kuitenkin haluat tietää enemmän, niin kannattaa tutustua seuraaviin kirjoihin:

■ Suvulta suvulle I (seuran 50-vuotisjuhlakirja). – Hinta 7 euroa +postik.

■ Suvulta suvulle II (seuran historia vv. 1906 -1996). Sakari Vuoriston kirjoittamassa teoksessa on runsas kuvitus ja paljon taulukkotietoa, 242 s. – Hinta 17 euroa +postik.

■ Vienan Karjalaisten Liitosta Karjalan Sivistysseuraksi vv. 1906-1920. Prof. Raimo Rannan syväluotaus alkuvuosisien historiaan. – Hinta 20 euroa +postik.

■ Poimintoja KSS:n historiasta, kirj. Kosti Pamilo. (seuramme historia pätkinäkuussa). – hinta 4 euroa.

Kirjatilaukset osoitteella Karjalan Sivistysseura, Luotsik. 9 D 10 00160 Helsinki tai puh. (09) 171 414 tai toimisto@karjalansivistysseura.fi

KARJALAN SIVISTYSSEURA

WIENAN KARJALAISTEN LIITTO

1906 -2006

MAAKUNNAN SYNTY

Pohjois-Karjalan

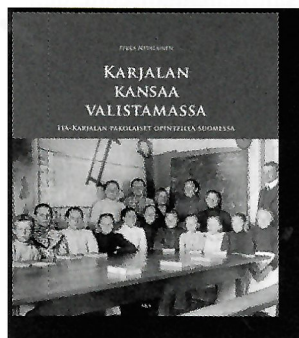
historia 1809–1939

Toimittaneet Jaana Juvonen – Kimmo Katajala

Teos kertoo pohjoiskarjalaisten elämän ja elämisen ehtojen kautta, kuinka nykyinen Pohjois-Karjalan maakunta syntyi. Kirjassa kuvataan maa- ja metsätalouden ohella kuinka hallinto, kauppa ja teollisuus muodostivat maakunnallisen talusalueen. 42,-

Pekka Nevalainen
**KARJALAN KANSAA
VALISTAMASSA**
*Itä-Karjalan pakolaiset
opinteillä Suomessa*

Ensimmäinen kokonaiskuvaus Itä-Karjalan väestöön Suomessa kohdistetun heimotyön tärkeimmästä osa-alueesta – kouluttamisesta. Kattavasta teoksesta löytyy tietoja satojen pakolaisten vaiheista opin poluilla. 32,-

www.finlit.fi/kirjat

SKS:n Kirjatalo | Mariankatu 3 00170 Helsinki p. 0201 131 222 | kirjamyynti@finlit.fi